

ÅRSRAPPORT 2019 FOR

KONTROLLUTVALGET I LARVIK KOMMUNE

Hjemmel

Kommunene er i henhold til kommuneloven pålagt å ha kontrollutvalg jf. kommuneloven av 2018 kap. 23. Dette kapitlet i den nye kommuneloven trådte i kraft fra det konstituerende kommunestyremøtet høsten 2019. «Forskrift om kontrollutvalg og revisjon» definerer kontrollutvalgets oppgaver nærmere, og trådte også i kraft fra og med det konstituerende kommunestyremøtet høsten 2019.

Formål og oppgaver

Kontrollutvalget skal, på vegne av kommunestyret, føre løpende kontroll med forvaltningen, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Viktige oppgaver for kontrollutvalget er:

- Påse at kommunens regnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.
- Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.
- Avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av formannskap og kommunestyre.
- Påse at revisjonsmerknader blir fulgt opp.
- Utarbeide plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, og påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i
- Utarbeide plan for gjennomføring av eierskapskontroll, og påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper
- Rapportere til kommunestyret om gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
- Påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroll blir fulgt opp.
- Innstille overfor kommunestyret ved valg av revisjonsordning og sekretariat.
- Utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.
- Vurdere henvendelser fra innbyggerne
- Stille krav til kommunens etiske bevissthet

Sammensetning

Kontrollutvalget skal etter den nye kommuneloven ha minst fem medlemmer og minst ett av medlemmene skal være medlem av kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-1.

Med bakgrunn i sammenslåingen mellom Larvik og Lardal kommuner 01.01.2018 var det frem til valget i 2019 syv medlemmer i kontrollutvalget. Det ble valgt et nytt kontrollutvalg etter valget i september 2019, og det nye utvalget trådte i kraft etter det konstituerende kommunestyremøtet i 23.10.2019.

Kontrollutvalget har hatt følgende sammensetning i 2019:

I perioden januar 2019 – oktober 2019:

Medlemmer:

Gml. Larvik:

Gjert Gjertsen (H), leder
Live Jetlund (SV), nestleder
Kjersti Michalsen (H)
Willy Krøgli (Sp)
Inge Grav (FrP)

Varamedlemmer:

Gml. Larvik

Harald Kvinnsland Dollst
Tore Kay Landbø
Jan Oddvar Alstad
Ole Martin Manvik
Ellen Synnøve Torp
Inger Hilde Schultz-Haudt
Kari Aasan

Gml. Lardal:

Kari Stensholt (Ap)
Anders Assev (H)

Gml. Lardal:

Bergljot Styrvold
Dagfinn Andersen

I perioden oktober – desember 2019:

Medlemmer:

Stig Hatlo (Frp), leder
Torunn Bredvei Steinsholt (SV), nestleder
Anders Haugene (BL)

Varamedlemmer:

Finn Kristian Marthinsen (Krf)
Erik Seierstad (MDG)
Jørgen Frøyd (V)
Live Jetlund (SV)
Turid Bergene (SV)

Janne Ekmann (Ap)

Svein Morten Sørensen (Ap)
Elisabeth Syndby (Ap)

Gjert Gjertsen (H)

Willy Krøgli (Sp)
Eva Thrane Nilsen (H)

KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET I 2019

Møter i kontrollutvalget

I 2019 har kontrollutvalget hatt 5 møter og behandlet 47 saker. Til sammenligning ble det i 2018 avholdt 7 møter og behandlet 68 saker.

Regnskapsrelaterte saker

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse om kommunens årsregnskap. Uttalelsen skal være formannskapet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før formannskapet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Årsregnskapet 2018 for Larvik kommune

Kontrollutvalget vedtok uttalelse om Larvik kommunes årsregnskap for 2018 i sitt møte 07.05.2019.

Hovedpunkter i kontrollutvalgets uttalelse:

- Kommunen fikk et negativt netto driftsresultat på kr. 9,5 millioner kr. Årsaken til det negative driftsresultatet skyldes blant annet negativ avkastning på kr 9,8 millioner kr på finansplasseringene i Primærøppgavefondet, samt negativt avvik fra budsjettet på renteinntekter og -utgifter. Netto driftsresultat var imidlertid bedre enn revidert budsjett, og hovedårsakene til dette var at forbruket ikke ble så høyt som budsjettutvidelsene ga rom for, og at kommunen fikk noen merinntekter, bl.a. fra skatt.
- Kontrollutvalget registrerte at rådmannen i årsrapporten 2018 presiserte at det negative driftsresultatet på 9,5 millioner var uttrykk for at utgiftene i driften i 2018 er høyere enn det de løpende inntektene ga rom for.
- Larvik kommunes netto driftsresultat for 2018 var på -0,3%. Teknisk beregningsutvalg har som et mål for sunn økonomi at netto driftsresultat over tid bør utgjøre 1,75% i forhold til driftsinntektene. Kontrollutvalget pekte på viktigheten av å styre mot et driftsresultat i tråd med denne anbefalingen.
- Investeringsregnskapet ble avsluttet i balanse med udisponert/udekket beløp kr 0,-. Kontrollutvalget bemerket at revisor i sin rapport oppga at det var flere avvik mellom årsregnskapet og regulert budsjett for 2018.
- Kontrollutvalget gjentok sin tidligere bekymring for kommunens lånegjeld. Kommunens lånegjeld i forhold til driftsinntekter forteller om evnen til å betjene gjelden, og KS har satt som mål at kommuners netto lånegjeld i forhold til driftsinntektene ikke bør overstige 75%. For Larvik kommune var dette tallet var 112%. Kontrollutvalget bemerket igjen at høy låneandel påvirker kommunens handlefrihet.
- Disposisjonsfondet økte med ca. 4 millioner kr til ca. 204 millioner kr. Kontrollutvalget bemerket at selv om disposisjonsfondet hadde en liten økning i 2018 har kommunen fortsatt lite fondsmidler.

Årsregnskapet 2018 for Larvik havn KF

Årsregnskapet 2018 for Larvik havn KF ble behandlet i kontrollutvalgsmøtet 07.05.2019. Regnskapet for Larvik havn KF viste et årsresultat på 2,9 millioner kr. Kontrollutvalget hadde ingen spesielle merknader til årsregnskapet 2018 for Larvik Havn KF.

Årsregnskapet 2018 for Larvik Kulturhus Bølgen KF

Årsregnskapet 2018 for Larvik Kulturhus Bølgen KF ble behandlet i kontrollutvalgsmøtet 07.05.2019. Regnskapet for Larvik Kulturhus Bølgen KF viste et netto driftsresultat på kr 742.317,- og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk på 0,-. Kontrollutvalget hadde ingen spesielle merknader til årsregnskapet 2018 for Larvik Kulturhus Bølgen KF.

Revisjonsstrategi 2019

Revisjonsstrategien for 2019 som omhandler perioden fram til april 2019 når revisjonen av årsregnskapet er fullført, ble presentert og gjennomgått i kontrollutvalgsmøte 03.09.2019. Revisjonsplanen er et sentralt dokument for at kontrollutvalget kan påse at kommunen har en forsvarlig revisjon. Revisjonsplanen ble presentert på nytt i møtet 26.11.2019 for det nye kontrollutvalget.

Rapportering fra revisor

Revisor orienterer kontrollutvalget i hvert møte om løpende saker. I tillegg får kontrollutvalget en årlig rapport om revisjon av årsregnskapet. Denne kommer i tillegg til selve revisjonsberetningen og tar utgangspunkt i revisjonsstrategien. Den gir en grundig og god tilbakemelding på hvilke revisjonshandlinger som er utført og revisors funn. Revisjonsstrategien, sammen med revisors rapportering, er sentrale dokumenter for at kontrollutvalget kan ivareta sitt påseansvar ovenfor revisjonen.

Revisors uavhengighet

En av kontrollutvalgets oppgaver er å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Revisor er etter den nye forskriften om kontrollutvalg og revisjon § 19 (tidligere revisjonsforskriften § 15) forpliktet til å årlig, og ellers ved behov, avgi en erklæring om sin uavhengighet. Telemark Kommunerevisjon IKS er revisor for Larvik kommune og de tilhørende foretak. Oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjonen er Lisbet Fines, og Birgitte Holmberg er oppdragsrevisor. De nødvendige uavhengighetserklæringer ble framlagt og tatt til orientering av kontrollutvalget i kontrollutvalgsmøtet 18.06.2019.

Forvaltningsrevisjon

Behandling av forvaltningsrevisjonsprosjektet «Hjemmetjenesten»

Forslag til plan for forvaltningsrevisjon om hjemmetjenesten ble behandlet av kontrollutvalget i møtet 30.10.2018. Prosjektet ble bestilt med følgende problemstillinger:

- *Hvordan er kommunens ressursbruk i hjemmetjenesten?*
- *I hvilken grad har kommunen etablert et styringssystem i hjemmetjenesten som bl.a. omfatter*
 - *vurdering av risiko for svikt/mangel i tjenestene, koordinering av tjenester og hvordan kommunen skal planlegge tjenestene for å minimalisere risikoer,*
 - *rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge avvik, og*
 - *hvordan erfaringer fra pasienter, bruker og pårørende skal brukes til å bedre tjenestene*

Den endelige rapporten besvarte følgende problemstillinger:

- *Hvordan er kommunens ressursbruk i hjemmetjenesten?*
- *I hvilken grad arbeider Larvik kommune systematisk med risikovurderinger og avvikshåndtering i hjemmetjenesten?*
- *I hvilken grad har kommunen tiltak for å gjøre bruk av erfaringer fra brukere og pårørende innenfor hjemmetjenesten.*

Revisor hadde endret noe på ordlyd og oppbygning i problemstillingene, men det ble vurdert at den leverte rapporten besvarte kontrollutvalgets bestilling.

Forvaltningsrevisjonsrapporten ble fremlagt for behandling i kontrollutvalget 18.06.2019 og kontrollutvalget fattet slikt vedtak:

«Kontrollutvalget slutter seg til revisor konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Hjemmetjenesten» om at Larvik kommune bør:

- *sørge for at alle registrerte avvik håndteres i tråd med rutiner og at de lukkes innen tidsfrist.*
- *vurdere å iverksette flere opplærings- og holdningsskapende tiltak for å bedre praksis for avviksregistrering i hjemmetjenesten.*
- *vurdere om det er sammenheng mellom manglende oppfølging av registrerte avvik og kultur for avviksregistrering på det enkelte tjenestested, og eventuelt iverksette tiltak.*
- *vurdere om hjemmetjenesten innhenter og gjør bruk av erfaringer fra pasienter og pårørende i tilstrekkelig omfang.*

Kontrollutvalget registrerer at rådmannen i sin uttalelse til rapporten skriver at funn i rapporten vil bli vurdert og implementert i det videre forbedringsarbeidet i virksomheten. Kontrollutvalget ber om at rådmannen skriftlig rapporterer til kontrollutvalget om oppfølging av revisors anbefalinger innen 01.04.2020.

Kommunestyret innbys til å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets vedtak og revisors anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Hjemmetjenesten». Rådmannen bes rapportere skriftlig til kontrollutvalget innen 01.04.2020 om oppfølgingen av revisors anbefalinger.»

Kommunestyret behandlet rapporten i sak 169/19, og kontrollutvalgets innstilling ble vedtatt. Forvaltningsrevisjonsrapporten vil bli fulgt opp videre i 2020 i henhold til vedtaket.

Behandling av forvaltningsrevisjonsrapporten «Planarbeid»

Forslag til plan for forvaltningsrevisjon om planarbeid i Larvik kommune ble behandlet i kontrollutvalgsmøtet 04.12.2018. Prosjektet ble bestilt med følgende problemstillinger:

- *I hvilken grad inneholder Larvik kommunes planstrategi en vurdering av kommunens planbehov?*
- *I hvilken grad sikrer Larvik kommune forsvarlig saksbehandling av reguleringsplaner?*
- *I hvilken grad har Larvik kommunes tiltak for å redusere risikoen for korrupsjon i behandlingen av plansaker?*

Rapporten fremlagt for kontrollutvalget i møtet 03.09.2019. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

«Kontrollutvalget slutter seg til revisors konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Planarbeid» om at Larvik kommune bør:

- *iverksette tiltak som sikrer jevnlig vurdering av om gjeldende reguleringsplaner skal revideres eller oppheves.*
- *utarbeide hensiktsmessige samarbeidsformer mellom Arealplan og Byggesak*

Revisor har også anbefalt at administrasjonen bør redegjøre for kontrollutvalget om og eventuelt hvordan risikovurderingen fra 09.04.2018 er fulgt opp i etterkant. Kontrollutvalget har i møtet 03.09.2019 fått en slik orientering fra administrasjonen i forbindelse med fremleggelse av forvaltningsrevisjonsrapporten. Kontrollutvalget tar denne informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ber om at rådmannen skriftlig rapporterer til kontrollutvalget om oppfølging av revisors anbefalinger, inkludert videre oppfølging av risikovurderingen, innen 15.05.2020.

Kommunestyret innbys til å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets vedtak og revisors anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Planarbeid». Rådmannen bes rapportere skriftlig til kontrollutvalget innen 15.05.2020 om oppfølgingen av revisors anbefalinger.»

Kommunestyret i Larvik kommune behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten i kommunestyremøtet 16.10.2019, sak 181/19. Kommunestyret fattet slikt vedtak:

«Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets vedtak og revisors anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Planarbeid». Rådmannen bes rapportere skriftlig til kontrollutvalget innen 15.02.2020 om oppfølgingen av revisors anbefalinger.

Alle områder som er avsatt til boligbebyggelse på arealplankartet og hvor det ikke er varslet planoppstart, vil bli vurdert foreslått tatt ut ved neste rullering

• *Planavdelingen skal i rulleringsperioden:*

- *Larvik kommune tilskriver grunneier/utbygger for å høre hva som er utfordrende. Kommunen skal følge opp disse tilbakemeldingene.*
- *For nye planavklarte områder, ta rede på hvor realiserbar utbyggingen er (begrunnelse for innspillet).*
- *Ta ut ikke-realiserbare områder fra planen/oppheve reguleringsplanen.»*

Forvaltningsrevisjonsrapporten om planarbeid vil bli fulgt opp i 2020 i henhold til kommunestyrets vedtak.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Byggesaksbehandling i Larvik kommune»

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Byggesaksbehandling i Larvik kommune» ble behandlet i kontrollutvalgsmøtene 10.10.2017 og 25.10.2017. Ved behandlingen sluttet kontrollutvalget seg til revisors anbefalinger og anbefalte samtidig at kommunestyret fattet tilsvarende vedtak. Kommunestyret behandlet saken i møte 13.12.2017, sak 071/17 og fattet følgende vedtak:

Kommunestyret slutter seg til anbefalingene i forvaltningsrevisjonsprosjektet «Byggesaksbehandling i Larvik» datert 2.oktober 2017 om at kommunen bør:

- *delegere myndighet på tilsyn skriftlig,*
- *tydeliggjøre roller og ansvar i ordningen med godkjenning av vedtak, slik at ordningen bidrar til kvalitetssikring av saksbehandling og vedtak,*
- *sikre en form for tidlig mottakskontroll av alle søknader og at det gis riktig informasjon om saksforløpet i foreløpig svar,*
- *vurdere om det er behov for tiltak for å sikre tilstrekkelig saksutredning og begrunnelse i vedtak der planutvalget ikke følger innstillingen fra rådmann,*
- *sikre et systematisk arbeid med tilsyn og utarbeide en årlig rapport fra tilsynsarbeidet*
- *sikre systematiske risikovurderinger, også av risiko for korrupsjon, og at ledelsen følger opp arbeidet med internkontroll.*
- *sikre at medlemmene i planutvalget omfattes av de samme opplæringstiltak og rutiner knyttet til signering av etiske retningslinjer og registrering av verv i styrevervregisteret som medlemmer i kommunestyret, og*
- *vurdere om arbeidsreglementets punkt om bierverv er tilstrekkelig*

Kommunestyret ber om at kontrollutvalget blir orientert om oppfølgingen av forvaltningsrapporten innen 1.juli 2018, og at kommunestyrets medlemmer får en papirversjon av nevnte "Strategiplan. Tilsyn byggesak 2017". Årsrapporten behandles av kommunestyret. Post- og sakslister fra Byggesaker, Oppmåling, VA og Plansaker legges ut for åpent og tilgjengelig innsyn så snart som mulig.

Rådmannens skriftlige tilbakemelding om oppfølgingen av anbefalingene ble lagt frem i kontrollutvalgsmøtet 04.09.2018. Tilbakemeldingen tok for seg og beskrev

oppfølgingen av alle anbefalingene fra rapporten. Videre ble også andre forbedringer det jobbes med beskrevet, herunder søkerens vurdering av byggesaksbehandlingen og tiltak som ble gjort i forbindelse med den krevende bemanningssituasjonen våren 2018. Rådmannen kommenterte den skriftlige tilbakemeldingen i kontrollutvalget 04.09.2018 og besvarte utvalgets spørsmål. Følgende vedtak ble fattet:

«Kontrollutvalget tar Larvik kommunes tilbakemelding om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Byggesaksbehandling i Larvik kommune» til orientering. Rådmannen inviteres til det første kontrollutvalgsmøtet i 2019 for å orientere om oppfølgingen som det skal jobbes videre med høsten 2018.»

I kontrollutvalgsmøtet 05.02.2019 orienterte rådmannen kontrollutvalget om oppfølgingen av rapporten som ble gjennomført høsten 2018. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak etter orienteringen:

«Kontrollutvalget tar rådmannens informasjon om oppfølgingen av forvaltningsrevisjonen om byggesaksbehandling som er gjennomført høsten 2018 til orientering.

Rådmannen inviteres til kontrollutvalgsmøtet 18.06.2019 for å gi en detaljert situasjonsrapport om situasjonen i byggesaksavdelingen og oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten. Kontrollutvalget ber om at det blant annet legges frem konkrete tall på saksbehandlingsrestanser og fristoverskridelser.

Kontrollutvalget vil vurdere en oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsrapporten om byggesaksbehandling ved bestilling av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt.»

I kontrollutvalgsmøtet 18.06.2019 orienterte kommunalsjef for areal og teknikk, Hilde Bøkestad, og rådmannen om situasjonen i byggesaksavdelingen. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

«Rådmannens informasjon vedrørende situasjonen i byggesaksavdelingen og oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten tas til orientering.»

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet «Larvik havn KF»

Forvaltningsrevisjonsprosjektet om Larvik havn KF ble bestilt av kontrollutvalget i møtet 29.05.2018. Bakgrunnen for bestillingen av prosjektet var flere henvendelser om Larvik havn KF, primært om foretakets planer om å bygge jernbaneterminal på Sika-tomta.

Forvaltningsrevisjonsrapporten ble lagt frem for kontrollutvalget 30.10.2018, og besvarte følgende problemstillinger:

Har Larvik havn opptrådt i samsvar med fullmakter og føringer som kommunestyret har gitt? Avgrenset til:

- Hvilke fullmakter har foretaket?
- Har foretaket opptrådt i samsvar med relevante vedtak/regelverk når det gjelder sakene om bygging på Sika-tomta, støymåling og kontrakt om drift av containerterminal?

Kontrollutvalget fattet slikt vedtak ved behandling av rapporten:

Kontrollutvalget viser til forvaltningsrevisjonsrapporten «Larvik havn KF» datert 08.10.2018.

Kontrollutvalget ser alvorlig på de forhold som har blitt avdekket i rapporten. Kontrollutvalget vil blant annet peke på at det er uheldig at Larvik kommune har gitt uklare signaler til Larvik havn over tid i forbindelse med bygging på Sika-tomta.

Anbefalinger til Larvik kommune:

Kontrollutvalget registrerer at Larvik kommune har innført tiltak for forsterket samhandling mellom Larvik kommune og Larvik havn, og kontrollutvalget oppfordrer til at arbeidet med eierstyring videreføres.

Anbefaling til Larvik havn KF:

Kontrollutvalget merker seg at Larvik havn tidligere ikke har kartlagt og dokumentert støy fra sin virksomhet i samsvar med gjeldende krav, men at det nå er iverksatt tiltak. Kontrollutvalget henstiller til at Larvik havn fortsetter sitt arbeid med å sikre at kravene til støymåling blir ivaretatt. Kontrollutvalget ber om en tilbakemelding på tiltakene Larvik havn har iverksatt mot støy innen mai 2019.

Kontrollutvalget tilrår at kommunestyret fatter slikt vedtak:

Kommunestyret viser til forvaltningsrevisjonsrapporten «Larvik havn KF», og slutter seg til kontrollutvalgets anbefalinger til Larvik kommune og Larvik havn KF.

Kommunestyret sluttet seg til kontrollutvalgets vedtak ved behandling av rapporten, og i møtet 07.05.2019 ga havnedirektør Jan Fredrik Jonas og teknisk sjef i Larvik havn, Fred Arne Sørum, kontrollutvalget en orientering om tiltakene som var iverksatt mot støy i Larvik havn. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

«Larvik havn KFs informasjon vedrørende tiltak som har blitt iverksatt mot støy tas til orientering.»

Bestilling av risiko- og vesentlighetsanalyse for forvaltningsrevisjon

En av kontrollutvalgets oppgaver er å sørge for at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen. Dette er nærmere regulert i den nye kommuneloven § 23-3 andre ledd:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.»

Kontrollutvalget i Larvik kommune bestilte en risiko- og vesentlighetsanalyse for forvaltningsrevisjon 2019-2023 i kontrollutvalgsmøtet 26.11.2019. Risiko- og vesentlighetsanalysen leveres av Telemark kommunerevisjon, og er planlagt fremlagt for kontrollutvalget i møtet 28.04.2020.

Revisors uavhengighet

Leder for forvaltningsrevisjon i Telemark Kommunerevisjon, Kirsti Torbjørnson, er oppdragsansvarlig revisor for forvaltningsrevisjon i Larvik kommune. Uavhengighetserklæringen ble fremlagt og tatt til orientering av kontrollutvalget i møtet 05.02.2019.

Selskapskontroll/eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, herunder kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

I den nye kommuneloven er dette omtalt som eierskapskontroll, og defineres slik i kommuneloven av 2018 § 23-4 første ledd:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

Bestilling av selskapskontroll av iFokus

Kontrollutvalget behandlet prosjektplan for selskapskontroll av iFokus i kontrollutvalgsmøtet 18.06.2019. Selskapskontrollen ble bestilt med følgende problemstilling:

Styres konsernet i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for eierstyring?

Herunder undersøkes:

- *Innkalling og gjennomføring av generalforsamlinger i konsernet og valg av styre m.m. sett i forhold til relevant regelverk, eierstyringsprinsipper og anbefalinger om god eierstyring.*

- Om konsernet ivaretar samfunnsansvar i samsvar med kommunes vedtak og forutsetninger (etiske retningslinjer og rutiner for varsling, arbeidsgivertilhørighet m.m.)

Selskapskontrollen er planlagt levert til kontrollutvalgets første møte i 2020, 04.02.2020.

Bestilling av risiko- og vesentlighetsanalyse for eierskapskontroll

En av kontrollutvalgets oppgaver er å sørge for at det blir gjennomført eierskapskontroll i kommunen. Dette er nærmere regulert i den nye kommuneloven § 23-4 andre ledd:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.»

Kontrollutvalget i Larvik kommune bestilte en risiko- og vesentlighetsanalyse for eierskapskontroll 2019-2023 i kontrollutvalgsmøtet 26.11.2019. Risiko- og vesentlighetsanalysen leveres av Telemark kommunerevisjon, og er planlagt fremlagt for kontrollutvalget i møtet 28.04.2020.

Uavhengighetserklæring fra revisor, eierskapskontroll

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor for eierskapskontroll, Kirsti Torbjørnson, ble fremlagt og behandlet av kontrollutvalget i møtet 26.11.2019. I medhold av den nye kommuneloven skal den oppdragsansvarlige revisoren hvert år erklære sin uavhengighet overfor kontrollutvalget, jf. kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19.

Uavhengighetserklæringen ble avgitt på bakgrunn av arbeidet med selskapskontroll av iFokus AS, som vil bli levert i 2020. Uavhengigheten ble vurdert på generelt grunnlag og i forhold til iFokus AS spesielt.

Andre saker relatert til kontroll og tilsyn

Henvendelser til kontrollutvalget

- Henvendelse vedrørende anmodning om granskning, byggesaker
I 2018 behandlet kontrollutvalget henvendelse oversendt til Telemark kommunerevisjon fra Lars Solberg med anmodning om granskning av Larvik kommunes forhold til Krogshavn Holding/Norconsult. Kontrollutvalget fattet vedtak om å invitere rådmannen for å få en orientering om forholdene som ble beskrevet i møtet 30.10.2018. Rådmannen og kommuneadvokaten orienterte kontrollutvalget i henhold til vedtaket i kontrollutvalgsmøtet 30.10.2018. Kontrollutvalget tok informasjonen til orientering.

I kontrollutvalgsmøtet 05.02.2019 ble to nye henvendelser fra Lars Solberg, datert 23.11.2018 og 29.01.2019 behandlet av kontrollutvalget. Følgende vedtak ble fattet:

På grunnlag av opplysninger fra Lars Solberg i henvendelser 13.08.2018 og 29.01.2019 om forholdet mellom Larvik kommune og Krogshavn Holding i flere byggesaker, ber kontrollutvalget administrasjonen om svar på følgende spørsmål:

- 1. Hvordan vil Larvik kommune sørge for at vilkårene for dispensasjon til utbygging i Larviksveien 17 blir oppfylt mht krav om stenging av gammel utkjørsel til fylkesvei 301? Administrasjonen har tidligere opplyst at utkjørselen er stengt i tråd med forutsetningene. Dette medfører ikke riktighet.*
- 2. Har Larvik kommune ført tilsyn med om utbygging av Risøytoppen 10, herunder mønehøyder, er i samsvar med byggetillatelse? Solberg opplyser at det foreligger klage fra nabo på at mønehøyden er for høy.*
- 3. Har Larvik kommune ført tilsyn med at disponering av lokaler i Fiskernes Hus og omkringliggende areal er i samsvar med gitte tillatelser og forutsetninger?*
- 4. Tidligere avtale inngått i 2011 mellom Larvik kommune og eierne av William Sverdrups gate 2 og Prinsens gate 16 om leie av tilleggsareal for å skjerme eiendommene mot virksomheten ved utestedene i området ble sagt opp av kommunen fra 01.01.2017. Solberg opplyser at han gjennom sin advokat har etterlyst kommunens begrunnelse for oppsigelsen, men at henvendelse ikke var besvart i løpet av 18 måneder. Vil administrasjonen sikre at henvendelsen blir besvart i tråd med god forvaltningsskikk.*

Rådmannen inviteres til kontrollutvalgsmøtet 07.05.2019 for å besvare de overnevnte spørsmålene.

I forkant av møtet 07.05.2019 mottok kontrollutvalget en ny henvendelse fra Lars Solberg, datert 03.05.2019, og i tillegg en henvendelse fra Christin Steen

datert 06.05.2019. Rådmannen orienterte utvalget i møtet 07.05.2019, og på bakgrunn av informasjonen fra administrasjonen fant kontrollutvalget ikke grunnlag for å mistenke at gjeldene lover og regler ikke ble fulgt, eller at det forekommer særbehandling. Det ble presisert at privatrettslige forhold mellom naboer eller andre ligger utenfor kontrollutvalgets område, og at kontrollutvalget anså saken for avsluttet.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

«Rådmannens informasjon vedrørende forhold beskrevet i henvendelser fra Lars Solberg tas til orientering.»

- Henvendelse vedrørende utbyggingen av Statoil-tomta i Hølen, Larvik
Kontrollutvalget behandlet henvendelse om utbyggingen av Statoil-tomta i Hølen, Larvik i møtet 07.05.2019. Slikt vedtak ble fattet:

Kontrollutvalget tar henvendelsen fra Stein A. Thorstensen vedrørende utbyggingen av «Statoil-tomta» i Hølen, Larvik til orientering. Det vises til forvaltningsrevisjonsprosjektet om byggesak som ble levert høsten 2017, samt det bestilte forvaltningsrevisjonsprosjektet om planarbeid i kommunen som leveres høsten 2019.»

- Henvendelse vedrørende oppføring av industribygg Hegdal
Henvendelse om oppføring av industribygg på Hegdal ble behandlet i møtet 07.05.2019. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak ved behandling av saken:

Kontrollutvalget tar henvendelsen fra Stein A. Thorstensen vedrørende oppføring av industribygg Hegdal til orientering. Det vises til forvaltningsrevisjonsprosjektet om byggesak som ble levert høsten 2017, samt det bestilte forvaltningsrevisjonsprosjektet om planarbeid i kommunen som leveres høsten 2019.»

- Henvendelse vedrørende støyproblematikk i tilknytning til Allum skytebane
Kontrollutvalget mottok henvendelse vedrørende støyproblematikk i tilknytning til Allum skytebane. Henvendelsen ble behandlet i kontrollutvalgsmøtet 07.05.2019, og kontrollutvalget fattet slikt vedtak ved behandlingen av henvendelsen:

«Kontrollutvalget tar henvendelsen vedrørende støy i tilknytning til Allum skytebane til orientering. Kontrollutvalget anser henvendelsen for å være en klage som har vært behandlet av Fylkesmannen i Vestfold og kommunelegen i Larvik. Kontrollutvalget har ikke myndighet til å endre eller overprøve vedtak fattet av andre kommunale organer, og går derfor ikke videre med henvendelsen.»

- Henvendelse vedrørende offentlig anskaffelse av helse- og omsorgstjenester levert av private aktører
Kontrollutvalget fikk fremlagt henvendelse vedrørende offentlig anskaffelse av helse- og omsorgstjenester levert av private aktører i møtet 26.11.2019. Kontrollutvalget vedtok å ikke realitetsbehandle henvendelsen før møtet 04.02.2019, og fattet slikt vedtak:

«Kontrollutvalget inviterer rådmannen til møtet 04.02.2020 for å orientere om Larvik kommunes innkjøp av helsetjenester fra private aktører.

Realitetsbehandlingen av henvendelsen datert 01.10.2019 utsettes til neste kontrollutvalgsmøte 04.02.2020 etter rådmannens redegjørelse».

Orienteringer fra administrasjonen/andre

- Orientering om forventninger og samarbeid – ordfører Erik Bringedal
Ordfører for perioden 2019-2023, Erik Bringedal, orienterte kontrollutvalget om sitt forhold til kontrollutvalget, samt sine forventninger til samarbeidet med kontrollutvalget i møtet 26.11.2019.
- Orientering om forventninger og samarbeid – økonomisjef Paul Hellenes
På vegne av administrasjonen orienterte økonomisjef Paul Hellenes i kontrollutvalgsmøtet 26.11.2019 om administrasjonens forventninger til samarbeidet med kontrollutvalget.

Utvikling/opplæring

Tre medlemmer i kontrollutvalget deltok på kontrollutvalgskonferansen 2019 i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF).

Fire av kontrollutvalgsmedlemmene deltok på opplæringsdag for nye kontrollutvalgsmedlemmer i regi av kontrollutvalgssekretariatet på Vestfold fylkeshus i november 2019.

Budsjett

Kontrollutvalget fremmet forslag om en total budsjetttramme for kontrollarbeid i Larvik kommune for 2020 på kr. 3.208.000,- mot kr 3.344.000,- i 2019.

Virksomhetsbesøk

Kontrollutvalget gjennomførte to virksomhetsbesøk i 2019.

I forbindelse med kontrollutvalgsmøtet 05.02.2019 gjennomførte kontrollutvalget virksomhetsbesøk hos Arbeid og Kvalifisering (AOK). Kontrollutvalget fikk blant annet informasjon om organiseringen av virksomheten, de ulike avdelingene og forholdet til næringslivet. Kontrollutvalget sa seg godt fornøyd med orienteringen og besøket for øvrig.

I forkant av kontrollutvalgsmøtet 18.06.2019 ble det gjennomført virksomhetsbesøk hos Presteløkka behandlingssenter i Stavern. Kontrollutvalget fikk en omvisning på Presteløkka og fikk presentert virksomheten. I tillegg til informasjon om Presteløkka rehabiliteringssenter fikk utvalget også informasjon om de øvrige avdelingene under

Larvik helsehus, tilbudet som gis, avvikshåndtering, samhandlingsreformen og økonomi. Kontrollutvalget sa seg godt fornøyd med orienteringene og besøket.

Samarbeid

Kontakt med administrasjonen

Rådmannen og andre representanter fra administrasjonen har vært tilgjengelig for kontrollutvalget gjennom året og har gitt orienteringer ved forespørsel. Kontrollutvalget har i 2019 bedt om og fått orienteringer fra administrasjonen på ulike områder og kontrollutvalgets spørsmål er besvart. Samarbeidet med administrasjonen oppleves som godt.

Revisor:

Telemark kommunerevisjon IKS er kommunens valgte revisor og utfører revisjonstjenester både innen regnskaps- og forvaltningsrevisjon. Revisor bistår også kommunen i ulike spørsmål som krever revisjonsfaglig vurderinger. Kontrollutvalget har gjennom året hatt et godt samarbeid med Telemark kommunerevisjon IKS.

Kontrollutvalgets sekretariat:

Sekretariatstjenesten ble i 2019 av Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (VIKS). Rådgiver Anja Ottervang Homleid var utvalgets sekretær i 2019.

Revetal, 17.01.2020
for leder av kontrollutvalget i Larvik kommune, Stig Hatlo

Anja Ottervang Homleid
Rådgiver VETAKS/Sekretær